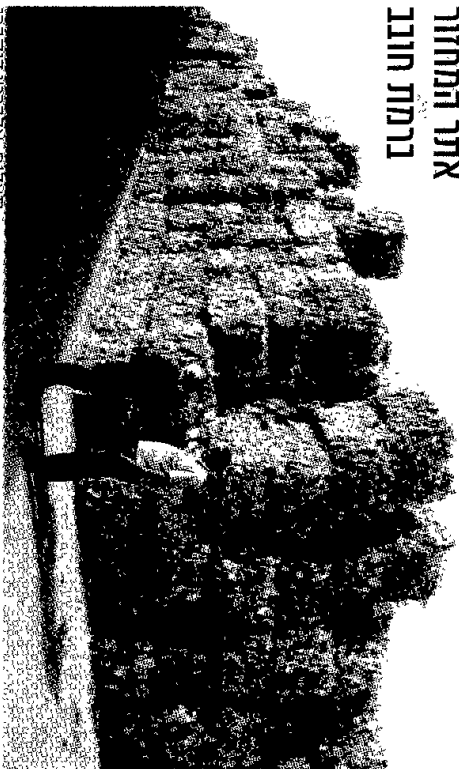

כלכלניים: עלותו של חוק הפיקדון גבוהה מהתועלת הכלכלית והסביבתית שלו

אתר המחזור
ברמת חובב

תצלום: ארבל טורדלוב

ידי חברת פארטו הראתה שיש הצדקה כלכלית וסביבתית להחייבת חבת החוק. רוב הבנקאים בנפת הגדול הם מפלסטיק, ויהיה נוח ויעיל יותר להעביר אותם למחיר קני המחזור. יש מקום לכתות את חוק האריות של חוק הפיקדון, ואפיו היתרונות של חוק הפיקדון, צריך שר להפעיל אותם במקביל. צריך גם לזכור שהניתוח שבו מדובר נעשה בהנחת גוף בעל אינטרס, תאגיד המחזור, והוא כיוון את העיבוד בעיקר לעבר ביקורת על חוק הפיקדון הקיים.

על רקע מסקנות אלה ממליצים החוקרים לאמץ חוק למחזור כל סוגי אריות המוצרים, המטיל על יצרנים ויבואנים את האחריות לאסוף אריות. אחד המוציאים לעידוד היצרנים למחזור הוא קב"ע היטל על כל טונה של חומר גלם שהופכת לאריות ומגיעה לאתר אשפה ולא למחזור.

בתגובה לטענות נגד חוק הפיקדון אמר גלעד אוסטרובסקי מהמחלקה המדעית של עמותת אדם, טבע ודין: "כדיקה שנערכה עבור המשדר להגנת הסביבה על מליטרה חצי, שעליהם הוטל פיקדון של 25 אגורות, בקבוקים אלה נאספים בתמורה להחזרת דמי הפיקדון לצרכנים, ומועבדים למחזור על ידי תאגיד אלה, שהקימו יצרני המשקאות והיבואנים.

על פי חישוב שערכו המומחים, עליות החוק השאר שינוע ואיסוף הבקבוקים, והפעלת מערך לוגיסטי כרי, שותת שיווק לקליטת הבקבוקים, מגיעות ל-90 מיליון שקל בשנה, ואילו התועלות השונות ממנו מגיעות ל-28 מיליון שקל בלבד.

ההבנת החוק לבנקאים כניפה של 1.5 ליטרים תספק אמנם כמות גדולה יותר של חומר גלם למפעלי מחזור ותגביר את מעורבות הצרכנים, אך איסוף הבקבוקים העלויות של איסוף השיווק ואצל ואחזקתם ברשתות השיווק ואצל המקצוענים.

עלותו של חוק הפיקדון על בקבוקי משקה גבוהה מהתועלת הכלכלית והסביבתית שלו - כר טוענים כלכלנים ומומחים ממוסד שמואל נאמן בטכניון. על פי הערכתיהם, הרחבת תחולת החוק לבקבוקי משקה שנפח של ליטר וחצי, שאושרה שלשום על ידי הממשלה, רק תגדיל את הפער בין העלויות הכרוכות ביישום החוק לתועלת שהוא מביא.

הניתוח של משמעות חוק הפיקדון נערך בהנחת תאגיד המחזור, המתנגד בחריפות להחייבת חוק הפיקדון. התאגיד טוען שמדובר בהטלת מס נוסף על היצרן ובקביעת יעדי מחזור לא מציאותיים.

חוק הפיקדון כלל עוד היום בקבוקי משקה כנפח של פחות

מאת עפרור רותם